

[Abstract:0272][S-067]

Kanser hastalarına bakım verenlerde palyatif bakım farkındalığının değerlendirilmesi

Fariz Emrah Özkan, Duygu Özaşkın, Merve Kuday Özkan, Hacer Demir
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Onkoloji Ana Bilim
Dalı, Afyonkarahisar

Amaç: Son yıllarda, dünyada yaşlı nüfusun artması, teknolojik ilerlemeler ve yaşamı tehdit eden hastalıkların tedavisindeki gelişmelerin bireylerin yaşam sürelerinin uzamasına yol açması palyatif bakım ihtiyacını artırmıştır. Fiziksel, psikososyal ve ekonomik zorluklar yaşam kalitesini olumsuz etkilerken, her bireyin kaliteli bir yaşam sonu bakımı alma hakkını savunan ülkeler, palyatif bakım hizmetlerini sosyokültürel yapılarına uygun şekilde sağlık sistemlerine entegre etmeye çalışmaktadır. Bu kapsamda araştırmamız, hasta yakınlarına yönelik yapılan anket ile, palyatif bakımın gerekliliğini vurgulamak, hasta ve ailelerinin karşılaştıkları zorlukları belirlemek, ve bu hizmetlerin nasıl geliştirilebileceğini anlamak amacıyla düzenlenmiştir. Değerlendirme sonuçları, palyatif bakım hizmetlerinin etkinliğini artırma ve daha erişilebilir hale getirme çabalarına yönelik stratejik gelişmeler için temel oluşturmayı amaçlamaktadır.

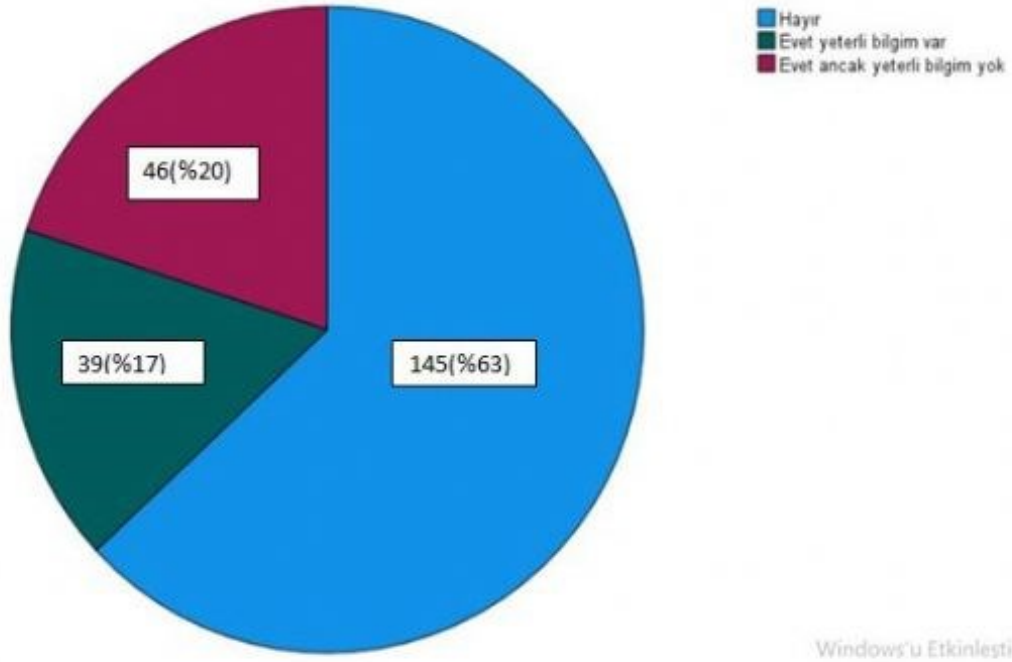
Gereç-Yöntem: Çalışmamıza 01.12.2023 ile 01.02.2024 tarihleri arasında Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıbbi Onkoloji kliniğine çalışmaya katılmayı kabul eden 230 hastanın refakatçisi dahil edilmiştir. Refakatçilerin demografik özelliklerine, hastalarının temel hastalık durumlarına ve palyatif bakım hakkında bilgi ve bilinç seviyelerini ölçmeye yönelik elde edilen verilerin istatistiksel analizleri için SPSS programı kullanılmıştır.

Bulgular: Bulguları incelendiğinde çalışmamıza katılan refakatçilerin 112'si(%51,3) kadın ve 118'i(%48,7) erkekti. Katılımcıların 48'i(%20,9) üniversite mezunu 64'ü(%27,8) lise mezunuydu. Hastalarımızın 72'si(%31,3) meme kanseri, 51'i(%22,2) akciğer ve 28'i(%12,2) kolon kanseriydi. Hastalarımızın evreleri incelendiğinde evrelere sahip olduğu görüldü. Refakatçilerin 85'i(%37) palyatif bakım hakkında bilgisi olduğunu belirtti. Bu kişilerin 49'u(%21,3) palyatif bakımı sosyal çevresinden; 19'u(%8,3) hekimlerden öğrendiğini ifade etti. Refakatçilerden hastası daha önce palyatif bakım almış olanların sayısı 40(%18,3) olup; bunların arasından en sık bakım alan grubun da 14(%6,1) hasta ile dedelerin oluşturduğu saptandı. Hastası için palyatif bakımı kabul eden katılımcı sayısı 96(%41,7) idi.

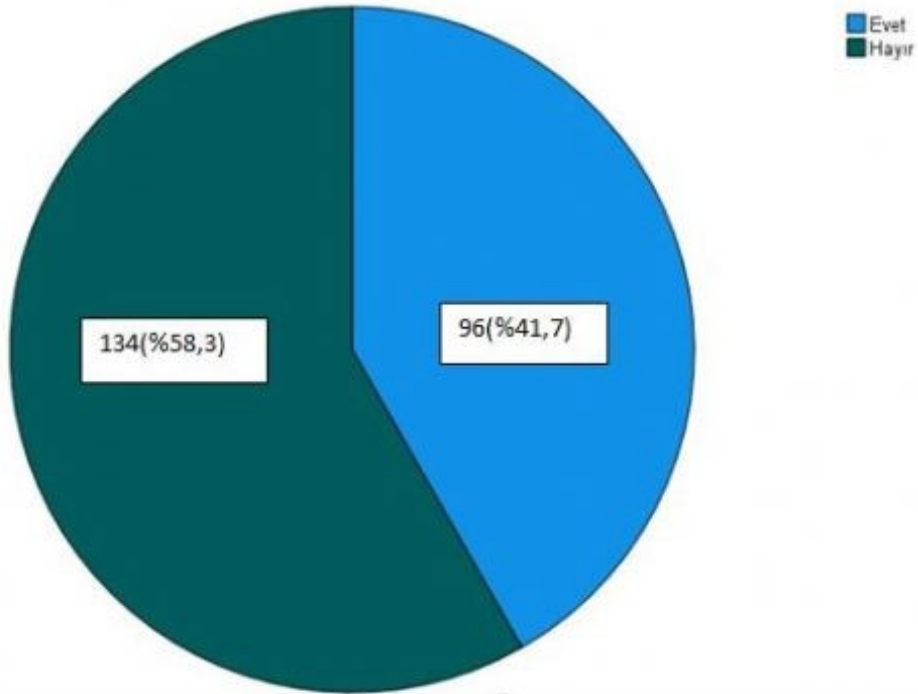
Sonuç: Kliniğimize başvuran hastaların refakatçileri üzerinde gerçekleştirdiğimiz bu çalışmada, eğitim seviyesinin yüksekliği, aktif olarak çalışma durumu ve daha önce palyatif bakım hizmeti almış olmanın, palyatif bakım hakkında bilinç düzeyini ve gerektiğinde palyatif bakımı kabul etme olasılığını istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde artırdığı saptanmıştır. Hastalık evresi ve tanı alma süresi açısından ise anlamlı bir fark bulunmamıştır. Literatürdeki benzer çalışmalar da bu bulgularımızı destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: kanser, palyatif

Daha önce palyatif bakım servisini duydunuz mu?

Palyatif bakım önerilirse kabul eder misiniz?

Refakatçilerin özellikleri

Cinsiyet	
Kadın	112 (%51,3)
Erkek	118 (%48,7)
Medeni hali	
Evli	200 (%87)
Bekar	30 (%30)
Eğitim durumu	
İlkokul	90(%39,1)
Ortaokul	28 (%12,2)
Lise	64 (%27,8)
Üniversite	48 (%20,9)
Çalışma durumu	
Çalışmıyor	94 (%40,9)
Kendi işi	41 (%17,8)
Tam zamanlı	63 (%27,4)
Emekli	32 (%13,9)
Hasta ile yakınlık derecesi	
Anne	28 (%12,2)
Baba	33 (%14,3)
Kardeş	18 (%7,8)
Çocuk	65 (%28,3)
Eş	86 (%37,4)

Refakatçilerin ve yakınlarının özellikleri

Hastanın tanısı	
Akciğer	51 (%22,2)
Prostat	20 (%8,7)
Meme	72 (%31,3)
Kolon	28 (%12,2)
Mide	25 (%10,9)
Jinekolojik	23 (%10)
Diğer	11 (%4,8)
Evre	
1	54 (%23,5)
2	58 (%25,2)
3	57 (%24,8)
4	61 (%26,5)
Palyatif bakım bilgisi	
Hayır	145 (%63)
Evet yeterli bilgim var	39 (%17)
Evet ancak yeterli bilgim yok	46 (%20)
Palyatif bakımı nereden duydunuz?	
Hekim	19 (%8,3)
Hemşire	4 (%1,7)
Sosyal çevre	49 (%21,3)
Görsel medya	7 (%3)
Palyatif bakım duyduysanız hastanıza önerildi mi?	
Evet	11 (%4,8)
Hayır	82 (%35,7)
Çevrenizde palyatif bakım alan oldu mu?	
Evet	40 (%18,3)
Hayır	181 (%78,7)
Palyatif bakım alanların yakınlık durumu	
Dede	14 (%6,1)
Nine	9 (%3,9)
Amca	5 (%2,2)
Teyze	4 (%1,7)
Diğer	8 (%3,4)
Palyatif bakım almama nedeni	
Halen tedavinin devam etmesi	15 (%6,5)
Hastaya faydası olacağına inanmama	19 (%8,3)
Hastanın hayatından vazgeçmek olduğuna inanmak	6 (%2,6)
İhtiyacın olmaması	123 (%53,5)
Palyatif bakım önerilirse kabul eder misiniz?	
Evet	96 (%41,7)
Hayır	134 (%58,3)

Windows'u Etkinleştir
Windows'u etkinleştirmek için A